

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ,
УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

МАТЕРІАЛИ щорічної студентської наукової конференції

17 листопада
2020 року
м. Полтава

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ,
ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

МАТЕРІАЛИ
щорічної студентської наукової конференції

17 листопада 2020 року

Полтава 2020

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

- Олександр ГАЛИЧ** – к.е.н., професор, директор ННІ економіки, управління, права та інформаційних технологій;
- Тетяна ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА** – к.е.н., доцент, заступник директора ННІ економіки, управління, права та інформаційних технологій;
- Тамара ЛОЗИНСЬКА** – д.держ.упр., професор, завідувач, професор кафедри публічного управління та адміністрування;
- Петро МАКАРЕНКО** – д.е.н., професор, завідувач, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин;
- Ірина МАРКІНА** – д.е.н., професор, завідувач, професор кафедри менеджменту;
- Ханлар МАХМУДОВ** – д.е.н., професор, завідувач, професор кафедри підприємництва і права;
- Володимир ПИСАРЕНКО** – д.е.н., професор, завідувач, професор кафедри маркетингу;
- Юрій УТКІН** – к.т.н., доцент, завідувач, доцент кафедри інформаційних систем та технологій

Тези наводяться без змін та редагування. Відповідальність за зміст і редакцію матеріалів несуть автори та наукові керівники.

Для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти

Матеріали щорічної студентської наукової конференції Полтавської державної аграрної академії, 17 листопада 2020 р. – Полтава: ПП «АСТРАЯ», 2020. – 113 с.

РОЛЬ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ПАРЛАМЕНТУ УКРАЇНИ

«Гендерна рівність – це чутливий індикатор, який демонструє, наскільки розвинутою і демократичною є держава», – зазначив видатний американський політолог Рональд Інглхарт. У ході своїх досліджень з проблем гендерної рівності у сучасному світі він дійшов висновку, що країни з високими показниками представництва жінок у політичних інституціях мають не лише вищий рівень забезпечення громадянських прав і свобод, але також демонструють високий рівень соціально-економічного розвитку, оскільки створюють умови для політичного й економічного різноманіття, толерантності, інклюзивності та міжособистісної довіри [1].

За даними звіту Всесвітнього економічного форуму, Україна посідає 59-е місце (зі 153) у рейтингу гендерної рівності, а в області політичних можливостей для жінок – вже 83-є місце [2, с. 347-349].

Удосконалюючи виборчі процедури на засадах демократичних перетворень, законодавці передбачили так звані «гендерні квоти». Зокрема, п. 9 ст. 219 Виборчого кодексу України встановлює: під час формування єдиного та територіальних виборчих списків організація партії повинна забезпечити присутність у кожній п'ятірці (місцях з першого по п'яте, з шостого по десяте і так далі) кожного виборчого списку чоловіків і жінок (не менше двох кандидатів кожної статі) [3].

Український парламент ще далекий від гендерної збалансованості, але, як видно з таблиці 1, має місце стійка позитивна тенденція. Так, якщо в першому скликанні було тільки 2,5 % жінок (12 з 475 депутатів), то в нинішньому ІХ скликанні ця цифра досягла найвищих показників за тридцять років і становить 20,6 % (87 з 423 нардепів).

Таблиця 1

Динаміка чисельності жінок у складі Верховної Ради України за період I-IX скликань (1990-2019 рр.)

Скликання	Роки	Всього депутатів		з них:			
				жінок		чоловіків	
		осіб	%	осіб	%	осіб	%
I	1990-1994	475	100	12	2,5	463	97,5
II	1994-1998	436	100	18	4,1	418	95,9
III	1998-2002	477	100	38	8	439	92
IV	2002-2006	509	100	28	5,5	481	94,5
V	2006-2007	483	100	42	8,7	441	91,3
VI	2007-2012	541	100	42	7,8	499	92,2
VII	2012-2014	478	100	46	9,6	432	90,4
VIII	2014-2019	468	100	56	12	412	88
IX	2019- тепер. час	423	100	87	20,6	336	79,4

Джерело: розроблено автором на основі [4]

Також лише в останні роки, а саме у VIII скликанні Верховної Ради України, жінки вперше увійшли до складу президії парламенту. Спочатку Оксана Сироїд зайняла пост заступника спікера, потім Ірина Геращенко стала першим віце-спікером. У нинішньому IX скликанні Ради єдина жінка в президії – заступник спікера Олена Кондратюк [4].

На думку Блерти Чела, заступниці Директора Програми розвитку ООН в Україні, розширити представництво жінок можуть допомогти стратегії, наприклад, реформа фінансування виборчих кампаній. Особливо ефективними можуть бути тренінги та менторські програми, спрямовані на розвиток лідерських якостей, роботу в команді, розуміння політичних процесів, управління політичними кампаніями, мобілізацію ресурсів, захист голосів і просування гендерної рівності. Необхідні спеціальні ініціативи, які б заохочували висвітлювати діяльність жінок-кандидатів і посадовців у ЗМІ, що підкреслюватиме досягнення жінок як керівниць і лідерок громадської думки та надихатиме їх балотуватися, мотивуватиме до політичної активності. Також важливо підвищувати обізнаність із гендерних питань серед політиків, релігійних діячів, лідерів громад і населення загалом, аби жінок не дискримінували на їхньому шляху до політичної кар'єри [5].

Сучасний стан парламентаризму в Україні дозволяє стверджувати про неухильність його розвитку шляхом забезпечення політичного балансу в сфері гендерної політики, створення реальних можливостей для рівного доступу до представницьких органів для жінок і чоловіків. У ході цієї надзвичайно важливої діяльності Верховна Рада України виступає яскравим прикладом реалізації підходів гендерної рівності, про що свідчать зростаючі показники кількості жінок у складі українського парламенту.

Список використаних джерел

1. Біденко Юлія, Кісельова Валентина. Про гендерну політику в Україні. *Всеукраїнська мережа Осередків Гендерної Освіти: офіційний веб-сайт*. URL: <http://gendercenter.sumdu.edu.ua/index.php/news/314-pro-hendernu-polityku-v-ukraini> (дата звернення: 29.10.2020 р.)

2. Global gender gap report 2020. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GGGR_2020.pdf (дата звернення: 29.10.2020 р.)

3. Виборчий Кодекс України від 19.12.2019 р. № 396-IX (діє в редакції 24.10.2020 р.). *Верховна Рада України. Законодавство України : Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text> (дата звернення: 29.10.2020 р.)

4. Як змінювався гендерний склад Ради останні 30 років. *Слово і діло. Аналітичний портал*. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2020/03/06/infografika/polityka/yak-zminyuvavsya-hendernyj-sklad-rady-ostanni-30-rokiv> (дата звернення: 29.10.2020 р.)

5. Чела Блерта. Жінки також розбираються в політиці. *ООН в Україні: офіційний веб-сайт*. URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/blog/2019/women-can-talk-politics-too.html> (дата звернення: 29.10.2020 р.)

*Будаква В. О., здобувач вищої освіти СВО Магістр
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник: к. і. н., доцент Щетініна Т. О.*

**РОЛЬ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ПАРЛАМЕНТУ
УКРАЇНИ 106**